

واژه‌ماه

همه‌گیری، دنیاگیری و بوم‌گیری

همتراز: Epidemic & Pandemic & Endemic

ENDEMIC

EPIDEMIC

PANDEMIC

سه واژه اندمی، اپیدمی و پاندمی را در دوسال گذشته و با توجه به وضعیت بیماری کورونا بسیار می‌شنویم. و بسیار باعث تاسف است که با وجود داشتن همتراز پارسی حتی رسانه‌های رسمی و شخصیت‌های سیاسی و نامی کشور نیز نسخه بیگانه را بکار می‌برند.

این سه واژه دارای ریشه یونانی هستند. به عنوان مثال واژه پاندمی که در یونانی بصورت پاندموس خوانده می‌شد از دو بخش پان به چم (معنی) همه و دموس به چم مردم است.

در پارسی ولیکن ما بر اساس اینکه واژه «بیماری و اگیر» را بکار می‌بریم، بهتر است تا معانی منطقه‌ای این سه واژه را با هم خانواده‌های واگیر همچون «گیری» ترکیب کنیم.

از آنجا که اندمی به چم گسترش یک بیماری در یک منطقه محدود و به گونه‌ای بومی است، واژه «بوم‌گیری» متناسب به نظر می‌آید.

و با توجه به آنکه پاندمی به معنای گستره فراوان در چندین منطقه نزدیک به هم (در معیارهای یک کشور و همسایه‌هایش و حتی یک قاره است) واژه جا افتاده «همه‌گیری» را بهترین گزینه پیش‌رو می‌بینیم.

واژه دیگر که در این سال‌ها با آن پیش از پیش آشنا شدیم پاندمی است. که به چم گسترش جهانی و در جای جای گیتی یک بیماری تعریف شده. برای این واژه گزینه‌های متعددی برای همترازی در زبان پارسی وجود دارد، ولیکن برای آنکه برخی از واژه‌های مطرح شده چون در چم (معانی) دیگر نیز بکار رفته‌اند پسندیده است تا واژه «دنیاگیری» که در جای دیگر استفاده نشده را بکار گیریم.